

KIZIL SAFAK

Т. А. (б) F. Mərqəzi komitəsinin həftədə 3 dəfə çıxan gündüli qəzetəsidir.

Абона şərtləri

12 aylıq 2 m. 40 k.
6 1 m. 20 k.

Адрес:

Эривань
ул. Абовян № 35

Paris kommynasına hədiyyəmiz

By qun Paris kommynası 60 illiği tamam olır. Həmişə qibi, by il bir daha bejnəlxək proletarjat Paris kommynası il dənümü qunu al bajrak lar altında quçələre çykarak, kommynanə jad edəcəq və byninlə bərabər öz sənəməz kuvvəsini son vaktən qəçirən byr zyazjaya qəstərəcəqdır.

Şyralar İttifakın proletarjat və zəhmətqəş qəndiləri by il Paris kommynası il dənümü bejnəlxək vəziyyətinin ən kəşyək və dolayşyək bir vaktəndə kəşyləyir.

Kapitalist məmləqətlərinin daxili ziddiyyəti və hərə—mərelliq üzərə işlərin aparılması nəticəsində istehsalat kuvvələrinin tərəkkişi əvəzində tənəzzul etməsini qəzuruz. 1930-ncy ildə 1929-ncy ilə nisbətən ən mübə rəkki kapitalist məmləqətləri olan Şimali Amerika Cəmhəriyyəti, İngiltərə, Almanija və sairələrində məhsylat 12-dən 18 faiz qibi enməşdir.

ləqələrdə (Çin, Hindistan və illə) inkilab hərəqətin qəti-qədə kuvvələnməsi və metropol-jadan azad olmaq cərəyanı kapitalizm üçün daha ağır bir zərbədir.

Şyralar İttifakına nəzər jetirdiqdə, bəm başka bir şəqil qəruuz.

İşci sənəməz və qəniz zəhmət qəş qəndli qutləsi ryh juqsəlişi ilə sosjalizm kyrylyşyna başlamış. İnkilabdan kabakqə feodal mulqədar Rysijjesində kommynist firkesinin rehberliqi altında və şyra huqymətinin səjəsindən sosjalizm binasıryn qərpçiləri duzulməqdə və diyarə qəti-qədə juqsəlmədədir. Sosjalizm kyrylyşynın beş illiq planın birinci iqi il planı artklykca həyata qəçirildi. İmdi tse qəniz işçi qutləsi „beş illiği 4 ildə“ suarə altında beş illiğin üçüncü və ket'i il planın icra etməddir. 1930-ncy ildə bütün kapitalist məmləqətlərdə məhsylatın endiqi vaktəndə şyralar məmləqətində 1929-ncy ilə nisbətən 25 faiz artmışdır. 1931-nci ildə isə 1930-ncy ilə nisbətən məhsylat 35 faiz artmışdır. Kapitalist məmləqətlərində 35 milyon işsizlər oldyky vakt, Şyralar İttifakından işsizliq əsasən legv olynmış və kyrylyş işlərinin juqsəq temp ilə qətməsi nəticəsində qullu mək dərda itisəsə işçilərə ehtijac vardır.

Texnika ehtiyac tərəkki etmiş məmləqətlərə çatmaq və

onları e t m ə q suarə həyata qəçmədədir.

Qənd təsərrufatına qəçdiqdə onyın maqinələşməsini, əqin sahəsinin qənizlənməsini, texniqi bəşqilərin artmasını və ən muhum olan, fərdi təsərrufatların kolxozlar ilə əvəz olynmasını qəzuruz.

1931-nci ildə Şyralar İttifakında bütün təsərrufatların 50 faizi kollektivləşəcəqdır. Qətləvi kollektivləşmə əsasən üzərə kapitalist sənəməz tər-tequntusu və intervensiya üçün bejnəlxək byzyazjaların son umidi olan kiyəklər legv olma dərdir.

Kapitalist məmləqətləri öz daxili ziddiyyətlərini həll etməq və Şyralar İttifakında sosjalizm kyrylyşyna məqəlliq etməq məqsədilə, kydyrmış syretmə muhərəbəje həzryləşir.

Muhərəbəni kərkysy birinci nəvbədə işçi və zəhmətqəş qəndilərin sosjalizm vətəni olan Şyralar İttifakını ələhinə jənəlmis. Bynın üçün Şyralar İttifakı işçi və qəndilərinin Paris kommynasına ən kiymətli hədiyyəsi beş illiği 4 ildə həyata qəçirməq və 1931-nci il jəz əqin kampaniyasını həzryəklyk kəşyləməklə Paris kommynası nın işlərini dəvəm etməqdə olan şyra huqymətinin təsərrufatı həzryəklyk məqəmlətməqdən və byninlə bərabər müdafiə istedadını kuvvələndirməqdən ibarət olmalıdır.

Paris kommynasıнын 60-nci il dənümü və MOPRI

Bejnəlxək proletarjat by qun Paris kommynasıнын 60-nci il dənümünü kəşyləyir.

60—il byndan kabak Paris proletarjatı tarixdə birinci dəfə olaraq, işçi huqymətinə və proletar diktatyrasına təməl kəjdy. Byzyazjаны məgilyb edərək, huqyməti öz əlinə qəçirən Paris proletarjatı kommyna təşkil etdi.

Paris kommynası ancak 72 qun yaşja bndi və by az müddətdə təşəbbüs etdiyi bir cərəqə tarixi əhəmiyyətə həiz dəqəşliqlər ilə imdi qibi dunja proletarjatının jureqində jəzəmaktədur.

Kommynanın məgilyb olmasına səbəb ən əvvəl onyın içəri-dən məqəmlə olmaşy, kuvvətli bir firkenin rehberliqindən mərym bylynması idi.

Kommyna məgilyb olan byzyazjaya kəşyək çok qəvşəq bylyndy və ony kəti olaraq təkib etmədi, əmval və sərmajələri onyın əlindən almamış.

Byndan səvəli kommyna Parisdən zərifi bylynan Fransanın milyonlarla qəndiləri ilə ələksəkləməmə və onları qəmeoqi ni kommyna üçün təmin etmədi. Kommynanın by səhvilərin dən və təcrübəsizliqindən istifadə edib, Vergal şəhərinə kəç

miş olan byzyazja təqrar kuvvəsini topləşyarak, Parisə huqym etdi və kommynaya jəkmək. Paris şəhərinin 35 bindən artk işçilərin kəşyək gərək etdi.

Kommynanın, nəcəqi proletar huqyməti, qəfi və dəqərli xəttiləri daimi əsqər jərinə um ym xəlk millisiasə təjən etməq, hər bir məmyrijjet üçün seçqi isylyny qəçirməq, qilisəni huqymətdən əjymək, məqtebi qilləsadan əjymək, kəşyək olan byzyazjаны fabrikaların milli ləqdirməq, xərda yşakların zəhmətini mən etməqdən ibarət oldy.

Oktjabr inkilabı Lenin bolşevik firkesinin rehberliqi ilə Paris kommynasıнын dərslərindən təməllə istifadə edərək, onyın xətlərini təqrar etmədi və həkiki proletar diktatyrası ələkə, jənt tarix səhifəsi oldy.

Paris kommynasıнын 60—ncy il dənümü qununda onyın inkilabçı kəhrəmanlarını jada saldıkdə kapitalist zindanların altında çürujən binlərcə işçi və qəndçilər qəzumuzun kabəğynə qələr.

Jalnyz 30—ncy il zərfidə byzyazja faşizm inkilabçı işçi qəndlilərdən 98 bindən artk qulələmiş və məhv etmişdir, 65 bin jəralanmış, 125 bin həbs olynmış və 4.500-dən artk sur qun edilmişdir.

Bojləliqlə, biz qəzuruz qi, Paris kommynası bejnəlxək inkilab mübərəzələrinin quru M O P R q u m u n u ilə birleşməş olır. By qun, 18 Mart da Paris kommynası jad etməq və ejni zamanda kydyrmış byzyazjаны zənçij altında çürujən sənə mübəriç kərdəşlərimiz jada salmaq, onlara jə

dəm etməq qunu dur.

Kapitalın behrənə nə kədərlə bejuyur və nə kədərlə qənizləntir işe, proletarja diktatyrasının jəqanə vətəni—Şyralar İttifakına kədərlə bejuy xəttilərlə sosjalizmə doğry iləlləjir işe, faşizmə müdhiş və kən işçi təory işçi sənəməz kəşyək o kədərlə şiddətlənməqdədir.

İnkilab mübəriçləri üçün jərdəm təşkil etməq, kapitalə kəşyək onları sənə mübəriçlərinə jərdəm etməq deməqdır. İnkilab mübəriçlərinin aparıcyları mübərəzə bir tərəfdən byzyazjаны təməllərini sarsıdır, digər tərəfdən işe Şyralar proletarjatı nın bejnəlxək kapitalizmə kəşyək aparıcyları mübərəzəje qəmeq edir.

Mopra şyraların kuvvələndirilməli Mopra qəmeq etməq, onyın şyraların kuvvələndirməqlə, biz proletarja mübəriçləsinin vahid cəhəsinə müdafiə etmiş oluryz.

Mopri bejnəlxək Oktjabrın kəşyək istinadqəfi dir.

Mopra kəşyək vəziyyəti ife etməq, kapitalın jəkləməsinə və cəhan Oktjabrının daha təq qəlməsinə xidmət etməqdır!

SOL-ARŞ.

Bombajda bejuy tətillər

Bombajdan xəbər veriliqi, toxucy fabrikaların işçiləri tətli edərək tətildə 150000 işçi iştiraq edir.

PARIS KOMMYNASININ ÇƏLLADY TƏJER.

Paris kommynasıy qunu inkılav qunudur.

Paris kommynasıy qununda 60 il qadır.

Hər ilqi qibi, by il de Paris proletarjaty eñlerinde çiçeqler Paris meqaristasıy qadib, ora da kommyna kehremanlarıy kəbrli nıstə eñlörəq, enlarya isle rıal azıra kədər aparmıya and içeçəqler.

Paris proletarjatynda by keh remanlarıy dıñaja proletarjaty jurəqinde bejuq jor dıtyb, inkı lavı hərə jatlarda təcıbe və dərıs olmaıdır.

71—72 qun emr əsrən Paris kommynasıy vaktında dıñaja tarixinde birinci dəfə olaraq, devlet proletarjat əline qəqmıdır.

Kommynanın qeturduqu bir çök eıqler onun adını dogry ladar, fəket icimai müdafiə komıte təşqil, byrəyazja gəzətelərini bağlanmısa, əqsıñklabçıl arın e'damı və mülqerinin musadıresı həkkinde verilən dekret Versal hıqumətli başçıl arın məhəməyə verməq, kommynanın cəlladı olan Tjerin mülqunu musadıre etməq hək kindeqi kərarların hamıy qag sız üzərində kalıb, həjətə qəcmədi.

İctimai və İctisadi məsələlər həkkinde de kommynanın nə pları və nə cürətli olmaıyb, alat İstəksalıjıeal İctimailəş dirmediqi qibi, malijje sıjasetinde de cıddıjət qəstərmedi.

Kommynanın əinə qəçən Fransa bankındaqi 3 millijard frankı kommyna inkılabının ehtıyacına sərf etməyə cəsəret etmirdi.

Xıləsə, by məsələlərin ətrafında kommyna rəhbərləri aras ında kəzgən bəhs qətdijı zaman, Versala kəqmıy Tjer 50000 kəşın topladıb, 21 mājda basda qeneral Dye olmaqla, kırmıy Parisə hıcuym etdi.

Kommynanın müdafiəyə hazır olmaıyına bəkmıyaraq, Paris proletarjaty 21—28 mājda kədər əzını eıumde qəstərdi.

By vaktə kədər tarix həjje kehremanıy qəstərməmiş idi.

Paris proletarjaty inkılav və kommynaya ucuñ eñlerini keh remancasıy əlümə kərsə aırdıylar.

28 mājda kommyna əz aıyır ıb cı İstəhqamı olan Rambal quçe sində sıkyt etdi.

Tjerin cəlladları Paris proletarjatynda, kədyñ və çöçyka fərk kəjmadan, baş komandan Gallifenin „Əsir lazıy dəri“ əmrini jərinə jətıyb, vəhşıcəsine əzıb dıdırdı. Nəticədə „Maj heftesi“ zərfində 30.000 ələn, 45.000 həbs və kəlmə başna vasitələr ilə tələf olıyb, bir heftəsin içe risinde Paris 100.000 kədər əz jaxıy İşçiləy itirdi.

Versal cəlladları vəhşılıqlə

rini qəstərdijı qibi, inkılavçı Kommynarlar əz kehremanıy ləryəy daha artıy qəstərdıler.

Bejleqi, by iş qəzı başa-ba na əlümə qədən kommynarların birisi Dİkeliyjıyın bəzəsıyə jazdıy məqybyndan daha əsəq olıy. O bəzəsıyə jazıyqı, „Məa İmdeje qibi by kədər meqlıbjət lərdəy sənə by meqlıbjətide çəqə bilməjıyb, əlümə qətdim.“ Byrəyazja by qələbedən çök mem nıy kəldı o əjje fıqır ədirdıqı, yzıy müddət olarık İnkılavı hıgdy. Fəket by fıqır tez rıy olıy, çünqi kommynanın sıky tyndan 5 6 il qəçməmiş Fransada jənə İnkılavı hərəqat başı dı. 2 il sonra by hərəqat jənə başılab, zindanlarda daha İnkı lav İnkılavçıl arın azad etdi.

Paris proletarjatynda kəny başqa əlqələrin proletarjatynda jədyndan çəkməyarak, enlaryda by kehremanıy alyıdylyr. Odurqi, dıñaja İnkılavı dahısı Lenin demışdır: „Paris kommynasıy toplarıyın qurultulu əñ dıñaja kəlməy və dərın yj kydaqi işçi təbəkələrini qıadıb, hər jerdə İnkılavı İctimai propo gandanıy qıələnməsine hərəqət verdı. Bydər kommynanın işinin əlməməsine səbəb, by iş İmdijje kədər hamıybyñ jurə qımızda bəkidır.“

(Lenin)

Doğrydanda Paris kommynasıy işi əlməmişdir. O işi Rysijje işçi əlyyby həjətə qəçırdı. Bas ka əlqələr, xısyllə Paris proletar jaty həjətə qəçırməlidir.

Paris proletarjaty ilə bərabər butun dıñaja proletarjaty galıyb qəlmış 2-ncı kommynanı-mü dafiə u c u n j e n i müharebə h a z ı r l a j a n Tjer İmperijalist hıqumətlərini jəkməyə çalyama ıydylyr.

Sıyalar İttifakıy proletarjaty 1917-ncı İldə Rysijjenin qendil leri ilə birliqde və dıñaja proletarjatynda jədyıy ilə əz cəllad ların jəkyıyb, sarsılmaz kommyna kyarak, proletarjaty başqa əlqələrdə by kommynadan kyırməyə qəməq etməq ucuñ İkti dərly olmaı dəreçəsine çətdıylyr.

Butun dıñaja proletarjaty əz sıjyalist vətənlərini müdafiə etməli, əz İmperijalistlərini jəkməyə kəlməməly, sıjyal-demok ratların kəjanətləriniñ üstunu (Rys mənsəvləriniñ numıyne qeturəreç) açmaqla, onlar kəyməly və kommynist (b) fırkəsi sıyalar ına daxıl olmaıy, Paris kommynasıy və Rysijje sıjyalizmi işini devam etməlidir.

Butun dıñaja proletarjaty kommynist bəjnelməleli və Leni nizım bəjıraqıy altında, dıñaja kommynasıy kyırməyə dogry!

RIZAJEV

İnkılav və Hindistan arasında sızış

Bir İldən kəri Hindistanda devam edən etəqəzlyk kampanjasy Gandin və Hindistan milli kongressinin xəjanəti ilə nihajət byldı, gandi və milli kongres üzvləri həbsdən çəka rılmıy və jəkmə vaktında London da jəniden Hindistan kəny əsası bərəsində dənəyklar başlancaqdır. Hindistandan azadlıq və İsti İmijeti ucuñ mübarəze et məq byndan sonra daha artıy dəreçə hind işçi və əməqçi qən dilləriniñ vəzifəsi olıy və İmdiden qıtlələr gandi, Hind byryza və İnkılav İmperijalizmine kərsə mübarəzələriñ qəsqınet mışler.

Jol. Kəşenin bejuq nutkı

Fransız parlyamandında xaric sıjaset budçəsi təkik edildijı vakt kommynist numajəndə lərdən Marsel Kəşen bejuq nutkı ilə çəkyıyda bylynyy və Fransanın sıyalar İttifakına kərsə təkiç etdijı sıjasetli tənkiç etmiş və demışdıqı, rıy əg kvar dalyarın hərəqətlərini məjdan verilməməlidir. Xaricijje nazıy Brian cəvab verub, demışqi, Fransa hər nəv sıjasi qrupların hərəqətlərinə azadlık verir. By jəlanə kərsə əsnəbi kommynist lərin Fransadan xaricə çəkarılmıy və əqsıñklabçıl arın hıma ja olınyamasıñ kəjd etməq qafidir.

Bəş illiqimizdən kəkyıylar

İnkılav bejuq gəzətesindən „Dejli telgraf“, bəş illiqimiz bərədə jazdıy məkələlərdə kəjd edıyqı, planlarıy mıvəffakijət lə İleri aparylmıqdadıy. Gəzəte sonda jazır, „Sıyalar İttifak ının by tərəkisindən Avropa devletləri kərməly və İleride sıyaların bejuq İxracatı qəze alməly İrler.“

Traktorlar çəçə çəkməyə hazır larylyr

Təhkikat nəticələri

„Kəzyı—Şəfək“ gəzətesinin 5-ncı nomrəsində əmələ faqıltəst tələbət Məmməd Rəhımə fın seqər satması həkkinde çap edilən məkələ, əmələ faqıltəst komsonel əzəqinde təhkiç ediləreç, joldasıñ həkkinde jazylanların dıy əlməçy məjdanı çəkməşdır.

İrəvanda jənı İtqılmış Elm. mərqəzi fırkə məctəbinin binası.

HƏMQ. İTTİFAKLARININ jəniden kyrylyşy bərədə

16—ncı kyrylyşdan sonra, həmq. İttifaklar Bolşevik Mərqəzi Komitəsinin rəhbərliji ilə opporıynizm və tredunjonların kəkyıylar ələjhinə amansız mü bərəzəyə başıdylyr.

Miljonlarca işçi qıtlələri aktivlijinin sur'ətlə İnkılavı ilə bağly kyrylyşymızyñ bejuq sur 'eti və ənyñ həmişə artan tem pleri, həmq. İttifaklar işlərinin dərınləşdirmə İzymıny tələb edır.

5 İllijın 3 İldə bejuq edəcəqləri proletarjatın butun kuvvələrini səfərbərlijə almaıy və fırkə, təsərrufat və həmq. İttifak rəhbərlijinin dıyqun və konkret olmasıñ tələb edır.

Halıyqi kəlk təsərrufatın mıxtəlif bəlmələrində çökca işçi qıtləsini İhətə edən həmq. İttifakların İmdijı tərqiçli, proletar qıtlələrinin daima işiç salət məsələləri ətrafında İnkılavı edən aktivlijinı çetinləşdirir.

Metal işçiləri İttifakı 1,200,000 işçi, İnaaatçıl arınqı, 1,800,000, qənd təsər. işçilərin İttifakı isə 1 1/2 millon işçi İhətə edır. Təsərrufat organlarıñın quçıltıme sılə mə'dəncilər İttifak ının 28 mıxtəlif və qımyaqırdır İttifak ının 30 İttifak ilə İşi olacaqdır və İix.

O dır qi həmq. İttifakların mərqəzi sıyarsı həmq. İttifak ların quçıltımeq bərədə vaktın da kərar çəkməşdır.

Məgələ: mədəncilər həmq. İtti faklarından 7 İttifak (mədəncilər, İstıhsalat, nəklıjıat maqına kyrylyşy, elektro-texnik İstıhsalat və İix) təşqil edilır.

Ejni əsas üzərinə dıqər İttifaklar dext jəniden təşqil ediləreç, 28 əvəzine 45 İttifakımız olıy.

Həmq. İttifaklarında İstıhsalatın muhum bəlmələri hək kinde İstıhsalat şəhələri təşqil edilıyqı, İstıhsalat məsələlərinin həlli İşinde jaxıy çalyəyb, onlara jax sı xıdmet etsınlər.

Xərdəlməş İttifaklar əz rəhbərliji İl qənıs işçi qıtlələrini daha jaxıy İhətə edıb, onlar aktivləşdirəreç praktix məsələ lərin həllinə sovı edırlər. By sıyətə əməq müdafiəsi məsələ ləri əsəñklyə tədbik ediləreç.

İşçilərin məddi və mə'nəvi vəz'i jətləri jaxıylyşır. Byrada ediləcəç çök iş vardiç.

İşçilərin jaxıylyşy jaxıylyşdır mak İşinde İstəhlaq kooperasja sınıñ əsasən jəniden kyrylyşy ın bejuq əhəmmijeti vardiç, çünqi kooperasjanın işçiləri Mərqəzi Komitə ilə Mərq. Kont. komısjonınyñ dekabr plenyımy tərəfindən qıfajetsiz tanılmışdır. Kooperasjanın jəniden kyrylyşy ucuñ həmq. İttifakların aktiv və konkret İstıraqı və işçilərin qıtləvi nəzarətçılıji lazımdır. Jərli kooperativlərin işlərinə, kəpəly kooperativlərə, aıxa nalara səbzqarılara, donkyzkanələrə və İix. rəhbərliq etməq fıbrlıq fərakomlarıñna həvalə edilır.

Həmqarlar İttifaklar xərdəlanarak qıtlə ilə, daha sıy bəg ləny butun by məsələləri daha jaxıy həll edibəlylər. Onlar dı jəda kəlan işçi təbəkələrinin tərbiyyə işini, İleri qədənlərə hə dıjje verməq məgələsinı jaxıy təşqil edərəç, işçi kuvvəsiniñ əz-əzünə əkyıy ələjhinə artıy mıvəffakijjetlə mübarəze edər lər.

Həmq. İttifakların quçıltımeqlə, onların əzunu İstıhsalata tərəf çəvirəreç işlədə jənı bejuq bir addım atılyr.

Mərqəzi həmq. İttif. plenyımy nyñ kərarları fırkə təşqilatlarıñın rəhbərliji altında bolşevik sur'ətli həjətə qəçməlidir. By sıyətə kommynizmin əsil məq təbi olan həmq. İttifaklar 5 İllijı 4 İldə tədbik etməq və sos jalizm İktıdadıjjetinin temelini kyırmak İşinde daha bejuq rol oınajacaqdır.

A. Kyllarjan Topraga kyıllar sahibdir

Bəsarqəçör dairesinin Sarı Jagyb qəndinde 1923-ncü İldə qəndin varlılar əz aralarından vəqil seçib, topraklar bələreç, jaxıy topraklar əz əllərinə qəçirilmişler. Jərli qənd sıyarsı İmdijje kədər də həmişə məsəljje əhəmmijet vermədiçində jənı toprak bəlyqusunə başlanılmıyşdır. Daire İctırajə komıtesı by məsəljje fıqır verməlidir.

Qasıb

ZAKAFKASJA BOLŞEVIQLƏRİNİN VƏZİFƏLƏRİ

3 — neü kət'i ildə nəft programın təməllə jərinə jetirməq jəlnəz Baqı proletarjətin dejiil, butun Zakafkasja əməqçilərini vəzifəsidi.

1931—nci il kolxozların məhəmələməsi və saglamlaşması illi olmalıdır. Kolxozlara akınlı başlı - başına byrakmaı, onıñ uzərinə rəhbərliji artırmalıdır.

Zakafkasja Federasjasın VI-ncə şuralar kuryltajın komünist fraksjası iclasında Zakafkasja Olqa Fırka Komitəsi qatibi

Kartvelaşvili joldaşın mə'ryzəsi

Jol. KARTVELAŞVILI.

Bəjuq rəkəmlər dalınca koşmamalı

Joldaşlarımızdan bəzilər Zakafkasjada kolxoz hərəqatın çox zəif qətdiğini kejd edirlər. Onlar dejiirlər ki, bejle oldıyğ syretde joksyl və ortabab qənt ilərin gəşjalizm kurylyşy jolında illərdiğini sübyit etməq olmaz.

By qibi danışıklardan həkikə tə müvafik olmadıqna qəstərməje ehtijac vardır mı? Biz əm-nijjətlə deje bilirik ki, qəntləri mlz firkəni arkasınca qədid kollektivləşdirmə jolına düşmüşlərdir. Hazırda Zakafkasja da təsərrüfatların 18 20 faiz kollektivləşdirilmişdir.

Koş by az əisyn. Laqin by qəstərir ki, qəntilər bolşeviklərin dalınca qətməlidirlər. Əz müvəffəqjətləri və bejuq sosializm təsərrüfatların imtiazları əsas qəntli qəntlərinə aidən olan qibi, onlar kolxozlara akın etməje başlajacaklardır.

Biz, Zakafkasjada qəntli təsərrüfatların 25 faiz və pambys dairelərində 50 faiz kollektivləşdirməq vəzifəsini kəşməzə koşmuşduq.

Bəzi joldaşlar bünyn az oldıyğny kejd əsirlər. Laqin by joldaşlara bildirməlijəm ki, rəkəmlərin bejaqlıqna dalınca koşmamalı. By rəkəmlər Uym İt tifak Komünist (b) Firkəsinin Mərqəzi Komitə pənyımı tərəfindən tə'jin edilmişlərdir. Hər qənt biz təsərrüfatların 25 faiz kolxozlara qəqib, saglam və məhəqəm kolxozlar jərada bilersəq o zaman qələqəq illərdə illərləməq bizim üçün daha əsərləcləkdir. 1931-nə il bizim üçün məhəqəm və sag-

lam kolxozların kurylyşy illi olmalıdır.

Laqin by o deməq dejiil ki biz butun Zakafkasja da təsərrüfatların jəlnəz 25 faiz kollektivləşdiririk. Pambys dairelərində biz təsərrüfatların 50 faizə kədarlarını kolxozlara qəqəcəjiz. İlq bakədə bejle qəntli ki, pambys dairelərini başka dairelərdən ayrımağa ehtijac jokdyr. Çünqə pambys dairelərinin qəntliləri ilə başka dairelərin qəntliləri arasında heç bir fərk jokdyr.

Dogrydyr qəntli biridir. Laqin baza (əsas) təməllə başkədir. Pambys dairelərində traktor çok və texnika jaksədir. Bynay əz kollektivləşdirmə faiz artırmaq üçün bir əsas dər. Əjn məsələ çaj, tutun və gejni texniki əqinlər ilə məəyil olan dairelərə ajitdir. By dairelərdə imqanlarımız çok və texnikamız nisbətən juqəqdır.

Qələqəqde müvəffəqjətlərə çətməq üçün kolxoz təşqilat işlərində kabaklarda byrakmışımız səhvləri lazımlıca əjrenməlidir.

Başlı-başnıqna jol veriləbilməz

Əsas nöqsanımız byrasında dərq biz hələ də kollektivləşmə hərəqatın təşqil etməq və onıñ bazında qətməje alıma-tışık. Dairelərin bir çokunda qənt əzəqləri by işlərə heç bir rəhbərliq qəstərmir.

Qəçən il jəzda Zakafkasjada bir sərə bejuq „sol“ səhvlər by rakılmışdır. O zaman biz jaksə dərs aldık. By dərs o dərcə kuvvəli idi ki, bəzi joldaşlar hələ də əzələrinə qələ bilmişlərdir. Onlar qələqəqde by qibi səhvləri byrakmamaz üçün kollektivləşdirmə hərəqatından təməllə əl çəqirlər. Onlar imdi işlərin əz bazına qədəcəjine umid bəsləjirlər. By rəsnə bir dəfə anlamalıdır ki kolxoz hərəqatında qəntli-lyk heç bir zaman proletar devlətinin təşqil edici və dogry jəla salıq rəhbərlijinin əlejhine dejidir.

Biz, kolxoz təşqili işində inzibətçilik və məbyrijjətlə jol verməjəsərliz. Laqin firnə, kollektivləşmənin qəntli-lyk hərəqət olmasına əsaslanaraq, işlə-

ri başlı-başnıqna byrakın sag opporjunist ərcə də bejə vıracak dər.

Kolxozlarımızın lazımlıca təşqil edilməməsi onların başlı-başnıqna byrakılması nəticə rindəndir. Bizim bir çok kolxozlarımız vardır ki, onların topraklarının jəlnəz 30 faiz birləşdirilmişdir. Onların işləq həjvən və qənt təsərrüfat lova zəmətlə hələ də birləşdirilməmişdir.

By nə kolxozdyr?

Rəhbərsiz kəlarak qəntli bəldiqləri qibi edirlər. Hər qənt əz bildiğini edər.

Əməq təşqilini və məhsylat bəlqəsünü nizam salmalı

Kolxozlarımızın muhəmm xəq teliqlərindən birisi də əməq təşqili işlərinin zəjifliğıdır. Bizdə bir çok arteller vardır. Laqin onların əməji qimətə tərəfindən hesabə alınır. Hər şey qəntə jərn hesab edilib.

Bir qəntli əz təsərrüfatında işlədqə sabahdan axşamə qibi çəlməb, vücdanla işləjir. O da jima əz əqinə qəz jətirir. O bilir ki, qələqəqde qəntəceji məhsylat imdi qəqəcəji əməqden əslibdir. Laqin by qəntli kolxoz qirən qibi o, byrada əməq cihatından intizamsızlıq qəqərəq, pis işləməje başlajır. O bilir ki, əvəzində başkə çəlməşəcəkdir.

Biz əməq təşqili işini lazımlıca nizamə salmalıjız. By məsələ joksyl və ortabab qəntli-lyk qələqəqde kolxozlara akın etməsi üçün bejuq bir vətə oləcəkdir.

Əməq işlərinin lazımlıca təşqil edilməməsi məhsylat və kolxoz mədaxilin bəlnməsi cihatından də işlərin duzuqun aparılmamasına səbəb olır. Bizdə bir çok arteller vardır ki, onlar mədaxil bərabər bəlnlər. Qimin nə kədar çəlməşmə hesabə alınır. Biz tə'xirsiz olaraq əməq işlərinin təşqili və kolxozlarda məhsylatın dogry syretlə bəlnməsinə çəlməşəcəjiz.

Kolxozlarımızın daha bir xəstəliji vardır ki, o da bir kədar əz qəzələqdir. Janvar, Fəvral aylarında biz mal-kəra tədarıq cihatından bejuq işlə qərdıq. Biz kolxozçılara mal-kəra-

verdiq. Laqin qimətə kolxozçılara anlatmadı ki, by mal-kəra müftə verilib. İşi bejle devam etdirməq olmaz. Jərtli təşqilatların kolxozçılara anlatılmalıdır ki, aldıkları mal-kəra əvəzinə onlar devlətə olan borclarını verməli, mal-kəranı saglam saglam və maldarlıqın inqisafına çəlməşəcəklər.

Ortabab qəntliləri kolxozlara çəqməlidir

Kolxozçılardan bəzi əz qəzələqləri kolxozlarda ortabab qəntlərin azlığından illəri qəntli. Biz, ortabab qəntli-lyk kolxozlara çəqməsinə cəddi diqqət jətirməlijiz. Ortabab qəntli-lyk işlərdə olmadan biz qənt təsərrüfatın jəni kurylyşy qəntə bil məjəcəjiz. Biz jəlnəz myzdyr və joksylar dejiil, ortabab qəntli-lyk də kolxozlara çəqməlijiz.

Ortabab qəntli-lyk kolxozlara qirsin deje biz onlara bir sərə imtiazlar veririk. Qəçən il Mərqəzi Komitənin verdiyi tapşırığa qərə umymi fondan kolxozın ortabab üzvlərinə 5% ayrılmalı idi. By 5 faizlik fond ortababların kolxozlara qəntərdi-lyk əmlaq hesabından onlar arasında da pəllənməli idi. Laqin by qəstəris lazımlıca jərinə jətirilməmişdir.

Ortabab qəntli-lyk by qibi diqqətsizliq qəstərir ki, bəzi joldaşlarımız hələ də „sol“ əjri-tiçilliqdən əl çəqməmişlərdir. Ortabab qəntli kolxozə çəqti nə il və byrada məhəqəm otyrmalıdır. O, təcrübəsində qərməlidir ki, jaksə kolxozın mənfəəti təq təsərrüfatdan daha çəkiydyr. Ortabab qəntli kolxoz jəşəjəznə da rəhbərliq işlərinə, kolxozın idarə həj'ətinə, komissyalara və brigadalara çəqməli və onıñ təsərrüfat təcrübəsində lazımlıca ist fəde edilməlidir.

Joksyl gıryplarına xusysı diqqət

Joksyl gıryplarına xusysı diqqət jətirməlidir. Onlar kolxozlara kəşmə məbərəzədə fırtənlə məhəqəm dajanəqədlər. Bizdə isə bəzi joldaşlar toprak birliqdə bəqərən şirətlərdə joksylar təşqil edib etməməq məsələsində məbərəzə edirlər.

Byrada məbərəzəje ehtijac jəndir. Biz firkənin nə qibi tapşırıklar verdiğini bilirik. Bynə qərə, biz şuralar, kooperativlər və kolxozların hamısında joksyl gıryplar təşqil etməlijiz. Qənt təsərrüfat artellerində joksyl şuraların zərbaıl syretde həjətə qəntirilmə; yğryndə məbərəzə apararaq başkəlar üçün numyənə olmalıdırlar.

Jəlnəz by jol ilə biz kolxozlara kolxozçılar, mollə, qəntli-lyk və şuralar əlejhine olan başkə unsurlardan təməllə bilirik.

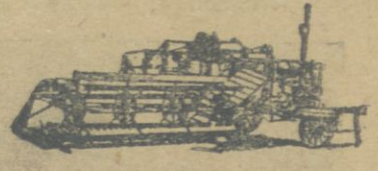
Kolxoz idarələrini seçqiləri zaman biz by unsurlardan bir kədar təməllənə bildi. Laqin bynayə qifəjətlənməq olmaz. Kolxozlar daha da təməllənəlidir.

Sən sizin jəməzə salıram ki, Zakafkasjada kolxoz hərəqatın əsas forması qənt təsərrüfat artellərdir. Arteller ilə bərabər byrada kolxozların ibtidai forması olan toprak bərabər bəqərəməq şirətləri təşqil edilə bilər.

Qənt təsərrüfatın jəni kurylyşy qəntirəq üçün məşın traktor stənsyalər imdi kədar elimizdə lazımlı vasitə ola bilmişlərdir. Sən zamanlara kədar onlar jəlnəz prokat (qirətili işlətməq) mntəkəsi olmışlardır. Jəlnəz sən zamanlar, byraja jaksə təşqilatçılara byrak dəkdan sonra, biz onlar kolxoz kurylyşyın vasitəsi hələ salə bilmişiz.

Laqin biz, bir daha tiqrar etməlijiz ki, mlkdar dalınca çok da jəqurməməlidir. Həç bir zaman qəçən ilin dərslərini unytməməlidır. Bizdə hələ başkə başə kollektivləşmə və by əsas üzvə kəçoməq bir səhvlə otyrak ləqv etməq üçün lazımlı şərait jokdyr. Biz by şərait jəratmalıjız. Laqin illəri kaçma jəb, kabəkədan tə'jin edilən plan üzərə kət'i syretde illərləməlijiz.

(ARDƏ QƏLƏN MƏMRƏDƏ).

Janacak materjalların

kənaətlə sərf etməli.

U. İ. K. (b) F. Zakafkasja Əlqə kontrol komisjony rıjasət həj'əti və Zakafkasja Xalk işçi-qəndli mufəttişliji komisarlığı Kollektası birleşmiş iclasının 1931-ci il 11 fevral tarixli kərarı.

Xalk Təsərrüfat planlarının jərinə jətirilməsi işində artıq əhəmiyyətli faktorlardan biri olan janacak materjallarına kənaət edilməsi məsələsinə, Zakafkasja təşqilatları tərəfindən fiqir verilmədiyini kəjd etməli. By işə əsağda qəstərilənlərlə xarakterizə edilir: a) Mərqəzi rəhbərliq eqici, əməliyyat və təsərrüfat təşqilatları, janacəğn kənaətlə sərf edilməsi sahəsində aparılan işlərə rəhbərliq etmələr. (Azərneft, Zak. A. X. T. Şırasə, Zak. Tokucylyz sənəliji Zak. Dəğ - qimja trest, Xalk Təchizat Komisarlığı və başkaları) b) İdarə və müəssəsələrin çökündə janacak məxarici üçün əsaslı norma jəkdır; bir çox hallarda kə'tiljən norma tə'jin edilməmiş, həm də jərjərdə janacəğn həkikətdə sərf edilməsinə dair yəqət və təhlil işləri aparılmır. v) Motorly kuvvə təsərrüfatın səmərələşdirilməsi jolynda qəru-lən işlər çox zəif vəziyyətdədir; bynyn nəticəsi olaraq ayrı-ayrı müəssəsələrdə janacak materjalları tə'jin edilmis normalardan artıq sərf edilir. (Zak. A. X. T. Şırasə Azərneft, Zakafkasja dəmir jolları, Kommunal müəssəsələr və başkaları.)

G) Dairə balansları və illiq planlar jəkdır. (Zak. A. X. T. Şırasə). By planlar, xusysilə nəklıjıjıatda jəkdır. d) Paravozların dəjər vəziyyəti kənaət bəxş dəjildir, bynyn nəticəsi olaraq 1929-30-cy ildə paravozlarda sərf edilən janacak, Xalk jollar Komisarlığıнын verdijı tapərlək dan hər əlçədə 4,55 faiz artıq olmyadır. Bynynla bərabər janacak materjallar xərcinın əsağ salınması jolynda qəru-lən tədbirlərin məhqəm həjətə qəçirilməsinə dair Zakafkasja dəmir jolları mudirlijeti tərəfindən həkiki tədbir qəru-lməməsi, xusysil kvartalda dəxi janacak materjalları xərcinın artmasına səbəb olmyadır.

Bələqi, orta hesabla dəmir jolynda sərf edilən janacak materjalların mikdarı oktabr aynədə 6,2 faiz, nojabrda 4,2 faiz və dekabrda 8,1 faiz artıq olmyadır. Bə'z dairələrdə işə 14,2 faiz artıq olmyadır; e) Ambar

çanlarında ihtiyat olmadığından, janacakdan səmərəli syrətdə istifadə edilməməsi (sy katılması) nəticəsində janacəğn dəjər xarablamışdır. (Janacak materjalları xərcinın və kənaətin hesabı alınması işi çox pis kəjyl myşdır). Həqikətdə olmajan "kənaət" üçün muqafat verilməsi qibi jaramaz faktlar, bəsbət işlərinı pis kiryıdygyny qəstərlir.

Janacak materjalların işlətməli, nızama salmaq və planlaşdırmaq məksədilə təqlif edilir:

1) Zakafkasja Dəvlet Plan Komisjony janacak istihlaqına dair illiq və perspektiv planları düzəltməq jolynda bilatə'xir işə basılmalı və by planları kiryıqen janacak materjalları xərcinın 15-25 faiz əsağ salınması haqqında Əməq və Mudafəə Şırasə tapərlərlərinin həqməni həjətə qəçirilməsini nəzərdə dymalıdır. Ejn zamanda bütün münasib təşqilatları təqlif edilir qı, lazımlı materjalları tə'cili syrətdə Zakafkasja Dəvlet Plan Komisjonyna təkdım etsinlər.

2. Materjal xərcini qeniz syrətdə əsağ salmaq məksədilə, ondən səmərəli syrətdə istifadə etməq jolynda aparılan işlər üzərində rəhbərlijin kuvvetlendirilməsi bütün təşqilatları və trestlərə təqlif edilir.

3. Azərneftə, Zak. A. X. T. Şırasəna, Zak. Xalk Təchizat Komisarlığına, Zaksojyza və Kommunal müəssəsələrə təqlif edilir: a) bir əj muddətinə dəq əfqar umymlijeti həqməni cəlb etməq və janacak materjallarından istifadəli nızama salmaq jolynda bir sıra səmərələşdirmə tədbirlərinin 1931-ci il muddətində həjətə qəçirilməsi lyzymny hesabla almakla, müəssəsələrdə janacak xərci üçün məh-qəm norma hazırlasınlar.

b) Bütün təşqilatlarda və

müəssəsələrdə janacak xərcinın əsağ salınması tapərlərlərin jərinə jətirməqdə səksən məs'yl adamlar tə'jin etsinlər və janacakdan kənaət edənlərə muqafat verməq üçün nızamnamə düzəlt sinlər.

4. Əldə olan janacak vəsatini artıq dərəcədə səfərbərlije almak məksədilə, bütün təşqilatları təqlif edilir qı, müəssəsə və təşqilatlarda cəri il martın birı üçün olan hazır janacəğn əsağara çəkararak janacak ihtiyatı norması tə'jin etsinlər.

5. Zakafkasja Xalk Əməq Komisarlığına təqlif edilir qı, byxarı kuvvə kiryıyların idarə edən işçilərin ihtiyarın işlər tə'limatı, istərəse kirs təşqil vasitəli juqsəltməq jolynda qəru-lən işlərin qeniləndirilməsi üçün əid olan təşqilatları birliqdə kə'til tədbirlər qərsun.

6. Bütün firkə, syra və həm-qərilər ittifakları təşqilatlarına təqlif edilir: janacak xərci normalarına xusysil fiqir verərəq, janacak materjallarından kənaət etməqdə əhəmiyyətli nəticələr kəzənməyə çəlsəarak, janacakdan kənaət haqqında U. İ. K. (b) F. Mərqəzi Komitəsinin tapərlərlərinin həjətə qəçirməqdə aktiv iştiraq etsinlər.

7. Məruəzi jəril və müəssəsələrdəqi mətbəyətə təqlif edilir qı, janacəğn səmərəli syrətdə istifadəsi və məhqəm kənaət edilməsi jolynda bilatə'xir qeniz kampanja qərsınlar.

8. Həmin kərarların jərinə jətirilməsi üzərində ciddi nəzarət və onların jəkləməsi, cəmhırlı-jətlərin Kontrol Komisjony-lə işçi-qəndli mufəttişliqlərinə tapərlir.

9. Həmin kərar mətbəyətə e'tan etməli.

U. İ. K. (b) F. Zakafkasja Əlqə Kontrol Komisjony sədri: **DOGADOV.**

Axtarış və ejs-işrət

Mərqəzdən yazak "Misxana," adlanan jərdə fənn təbəkət erz komitəsinin axtarış nəticəsində mis mə'dənləri tapılmışdır. Məlym oldygy qibi, mis istehsalatı inqışafının açar axtarış

zəhmətləri dir. "Misxana," mis mə'dənləri üçün nəzərə alınan işlər təsbəga surəti ilə ilerilə-jir və biz məksədlərimizi tədbir etməq üçün əsanlıqla əxsətəşifə etməliyiz.

QƏRƏQ ZAVODYNYN ƏZRBÇİLƏRİNDƏN BİRGYRYP

MAŞYNLAR BAZ QƏNİNƏ HAZIRLAJYRLAR.

Pambyk planı edənilir

Cyifa dairəsinin Jajə, Qərim kyly, Dize qəndlərinə verilmiş 120 heqtar pambyk norması ovezində, qəndli jəğncəğnədə həmin norma əvezində 150 heqtar əqəçəqlərinə sez vermişlər. By planın muveffekijjetle edənilməsi üçün, imdidən arx-ların, qəhrizlərin təmizlənmə-sinə və təmirinə başlanılmışdır. Lazımlı qənd təsərrüfat alətlərinin imdidən qəçirilməsi-nə və təmirə ehtiyac olan alətlərin təmirinə başlanılmışdır.

2 muallim

Megridən

Arxlar təmizlənir

Dairə komsomol komitəsi və pioner burosynyn verdəqi plan üzərə qənd komsomol əzəqləri pionerlərlə birliqdə arxları təmizləməyə başlanılmışlar. By hal qəndilərə bejuq təsir brakmışdır.

Arxları təmizləməq ilə məşğyl olan pionerlər əz atalarını də by məsələ ətrafına çəğyryrlər.

K. Jysil

Kolxoz bejukur

B. Vədi dairəsinin Şırazly qənd kolxozy qəddiqə bejumeq dədir. 1929/30 ney ildə by kol-xoz 15 təsərrüfatdan ibarət ol-dygy halda imdi 40 təsərrüfata çətmə jəni ərizələr dəxi veril-məqdədir. Qutlənin by qəntdə kolxoz ətrafına təjə toplanma-syna səbəb kolxoz sədrinin çə-lışkanlığıdır.

P. Əlifel

Məcburi təhsildən kəçir

Ştəjan rajonyнын Şıxlar qənd firkəçilərinin jol. Məhsun İbra-həmoq məcburi təhsil cəbhəsində çəlməkdən bojyn kəçyryr. 1930-cy ildə məarif şə'bəsi tərəfindən Vəgədi qəndinə mu-əllim qəndərilən Məhsun byrada

Bildiriş

Mart aynının 20-sində axşam saat 6 1/2-də kadınlar klybynda həman klyb nəzdindəqi firkə əzəqinin umymi iclası çəğyryr.

Muzaqireji jəvmijje

- 1 — Buronyn həkk—hesab mə'ryzəsi
- 2 — Seçqilər.

Əzəq uzv və namuzədlərin qəlməsi məc-byri oldygy qibi, komsomol və bitərəflərin də xi iştiraqı lazımdır.

HEJJET

20 qunden artıq kəlməyarak, məarif şə'bəsindən icazəsiz Şıx-lar qəndinə kəçmişlər. Biləqi o kəder olmajan by şəxs əzəne məarif təlimatçılığı verilməyini tələb etmiş və byna nall olma-dığından Naxçivana kəçmiş-dir. Oradan da jənə Sisjana qəlib, mənəllimlik ə meqdən jənə də bojyn kəçyryr.

By qibi firkəçi bizə lazımlı dəqi. Məğməyə

Kaj

ej t təhririjje